

Загреб -- Шеф хрватске дипломатије Давор Штир сматра да је добро да се Србија приближи западним структурама.

Он је рекао да то треба да буде на основу праве трансформације која се мора постићи у приступним преговорима, као и да званични Загреб неће дозволити затварање поглавља 23 док Београд не промени закон о регионалној јурисдикцији.

"У Београду постоји амбиција да се у новом распореду односа покушају вратити неке позиције које су изгубили у последњих 25 година. Ми делујемо да то никако не буде на штету хрватских интереса и да се избегну нови сукоби", рекао је Штир у интервјуу за "Вечерни лист".

За Хрватску је, каже, важно да све државе југоистоцне Европе, па тако и Србија, испуне све критеријуме на путу ка ЕУ и да тај процес буде трансформацијски и веродостојан.

"Не желимо да дижемо тензије и нисмо фокусирани на пинг-понг изјаве са Србијом, већ искључиво на резултате. Кад видимо да је резултат постигнут, можемо ићи даље", рекао је Штир, дан након што је премијер Србије Александар Вучић у Давосу изјавио да његов хрватски колега Андреј Пленковић има отворен позив да дође у Београд.

Упитан да ли долази до ерозије критеријума у преговорима ако се узме у обзир да Хашки суд извештава како Србија не сарађује, али Комисија ипак отвара 23. поглавље о правосуђу, Штир одговара:

"Србија је постала кандидат 2012. и досад је отворила шест поглавља и затворила само једно од укупно 35 поглавља. Из те перспективе не може се говорити о убрзаној динамици преговора."

Када је реч о 23. поглављу, Хрватска је у преговарачка поглавља ЕУ унела мерила за питања која су за њу посебно важна, од решавања проблема тзв. регионалне јурисдикције, расветљавања судбине несталих до мањинских права.

Он је нагласио да се морају решити отворена питања.

"Али морамо уочити и то да постоје и заједничке претње и за Хрватску и за Србију те на том плану успоставити дијалог и сарадњу", додао је он, мислећи пре свега на феномен масовних миграција.

"То не смемо поистоветити с тероризмом, али то јесте заједнички изазов за Хрватску, Србију и друге земље Европе који се не може само гледати као хуманитарно питање, већ у обзир треба узети и сигурносну димензију. Потом политички, радикални исламизам је велика претња. Не ислам као вера, већ исламизам као идеологија заједница је пријетња за Хрватску и Србију, али и за БиХ", поручује Штир.

У том контексту он наводи да је стабилност БиХ приоритет и да се на томе мора заједно деловати с другим земљама ЕУ, САД-ом, али имати и отворен дијалог с Руском Федерацијом и Турском које су присутне на овом подручју.

На питање да ли би се, да је бранитељ, усудио да путује у Србију, он каже:

"Тај страх заиста постоји, прошли смо кроз неколико ситуација као што је био случај с Тихомиром Пурдом. То јесте толико озбиљно питање да без његовог решавања неће бити могуће затворити 23. поглавље са Србијом".

Упитан кога Хрватска има на својој страни, ако Србија не буде желела да промени закон, Штир истиче да је битно да Хрватска има јасну позицију шта жели постићи.

Без решавања тог питања Хрватска неће дићи резерве за затварање 23. поглавља, додаје Штир.

"Нећемо злоупотребити своју позицију, али нема смисла негирати да је реч о нечему што оптерећује односе и што се мора решити", додао је он.

На молбу да прокоментарише што је хрватска председница у недавном интервјуу изнела примедбе на хрватског амбасадора у Београду који је, како је рекла, тражио упутство да ли на дан када је Хрватска обележавала Дан победе да спусти заставу на пола копља јер су то уциниле институције у Србији, Штир каже:

"Немам сазнања је ли дошло до формалног тражења таквог упутства. У сваком случају, у припреми је значајна ротација амбасадора."

Кометаришући постављање плоча ХОС-а с натписом "за дом спремни" у Јасеновцу, Штир каже да потпуно подржава став председника Владе да се 27 година од пада задњег тоталитарног система у Хрватској мора суочити с прошлoшћу, осудити још једном комунизам и фашизам и нацизам као тоталитарне системе и створити консензус кроз предлог посебног повереништва.

"Мислим да тај консензус већ и постоји у народу, који - по мом дубоком уверењу - у огромној већини одбија сваки тоталитаризам", нагласио је он.

(Танјуг)